

MARIA GOSTYŃSKA

**Nowe stanowiska wisienki stepowej (*Cerasus fruticosa* Woronow)
na Wyżynie Kielecko-Sandomierskiej — Neuentdeckte Standorte der
Zwergkirsche (*Cerasus fruticosa* Woronow) auf der Hochebene
von Kielce-Sandomierz**

Wpłynęło 10. II. 1964

W czasie zbierania materiałów do opracowania szczegółowej mapy rozmieszczenia *Cerasus fruticosa* Woronow w Polsce terenem moich prac była także Wyżyna Kielecko-Sandomierska. Poza znanymi już stąd stanowiskami udało mi się znaleźć kilka nowych. Poniżej podaję ich wykaz i krótką charakterystykę. Wymieniam także stanowiska znane Kaznowskiemu (msk.), które jednak do tej pory nie zostały opublikowane. Dla pełniejszego obrazu podaję z okolicy Kielc stanowisko znane już Czubińskiemu i Urbańskiemu (1933) oraz stanowisko opublikowane przez Massalskiego (1962).

1. Rezerwat „Wierna Rzeka“ pod Małogoszczą (Kaznowski l. c.).
2. Stacja Chęciny; wzgórze wapienne, położone w pobliżu wsi Wolica oddalonej około 5 km na południe od Chęcin (Kaznowski l. c.).
3. Las mieszaný na wzgórzu wapiennym wzdłuż wsi Korzecko; około 2 km w kierunku południowo-zachodnim od Chęcin (Kaznowski l. c.).
4. Zachodni kraniec Korzeczkowskich Grząbów w pobliżu wsi Wymysłów położonej na zachód od Chęcin (lg. K. Browicz).
5. Góra Zelejowa; około 3 km w kierunku północnym od Chęcin koło wsi Zelejowa. Na szczycie góry i na jej południowym stoku, w pobliżu największego wykopu kamieniołomu.
6. Białogońska Góra, zwana też Stokową Górą koło Kielc; w lesie (Kaznowski l. c., Massalski 1962).
7. Kielce; na kamienistych wzniesieniach wśród pól uprawnych, równoległych do drogi wiodącej z zachodniego krańca Zagórza na Bukówkę (Czubiński, Urbański 1933).
8. Wąwóz Wióry koło Bodzentyna, nad rzeką Świśliną (Kaznowski l. c.).
9. Przełom Łagowicy pomiędzy Łagowem a Nowym Stawem. Dosyć licznie, na wapiennych stokach zboczy.
10. Przy drodze do Kunowa, za Prawęcinem; na zboczach lessowego wąwozu (Kaznowski l. c.).
11. Rudka Bałtowska nad Kamienną; kilka pojedynczych okazów na stoku wysokiej góry nad szosą (Kaznowski l. c.).

12. Wieś Okół pomiędzy Bałtowem a Czekarzewicami nad Kamienną. Kilka krzewów na stokach jaru.

13. Walentynów; przy szosie pomiędzy Czekarzewicami a Lipskiem. Zwarty płat zarośli, na zboczu.

14. Wąworków; na południowy wschód od Opatowa, przy szosie z Opatowa do Sandomierza. W pobliżu drogi odchodzącej od szosy do wsi Wąworków zbocza jarów porośnięte są zwartymi zaroślami wisienki. Występuje tu ona w formie typowej, a także w trudnych na razie do określenia formach (mieszańce?). U wszystkich jednak dominują cechy *Cerasus fruticosa*.

15. Brzeg Opatówki w kierunku południowo-wschodnim od wsi Wąworków. Liczne kępy na stromych, wysokich zboczach o luźnym, ruchomym podłożu.

Wydaje się bardzo prawdopodobne, że w Kieleckim wisienka stepowa jest znacznie częstsza niż dotychczas przypuszczano. Świadczą o tym liczne stanowiska znajdowane przez T. Głazka, który opracowuje szczegółowo florę i roślinność Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej, a także i moje własne (Gostyńska 1963). Należy przypuszczać, że dalsze poszukiwania w tym rejonie, a przede wszystkim pomiędzy Kielcami, Ostrowcem Świętokrzyskim, Opatowem i Pińczowem przyniosą wiele nowych stanowisk. Wypełnią one luki w zasięgu, ale nie wpłyną zasadniczo na zmianę przebiegu północnej i zachodniej granicy występowania *Cerasus fruticosa* w Polsce.

Zakład Dendrologii i Arboretum Kórnickie Polskiej Akademii Nauk w Kórniku koło Poznania

LITERATURA

1. Czubiński Z., Urbański J. 1933. Szczątki zespołów pontyjskich na Wietrzni koło Kielc. Ochrona Przyr. 13: 186—188.
2. Głazek T. 1960. Stanowiska wisienki karłowatej w dorzeczu Opatówki. Biol. w szkole, 5 (7): 291—294.
3. Głazek T. Msk. Rozmieszczenie stanowisk wiśni karłowatej (*Cerasus fruticosa* (Pall.) Woronow) i ostnicy włosowatej (*Stipa capillata* L.) w dorzeczu Opatówki na Wyżynie Sandomierskiej.
4. Głazek T. Msk. Wykaz stanowisk wiśni karłowatej (*Cerasus fruticosa* (Pall.) Woron.) z południowo-wschodniej części Sandomierskiego.
5. Gostyńska M. 1963. Nowe stanowiska wisienki stepowej (*Cerasus fruticosa* Woronow) w Polsce. Rocznik Sekcji Dendrol. PTB, 17: 91—99.
6. Kaznowski K. Msk. Roślinność naczyniowa Gór Świętokrzyskich.
7. Massalski E. 1962. Obrazy roślinności krainy Gór Świętokrzyskich. Str. 191. Kraków. Wyd. Art.-Graf., Kieleckie Towarzystwo Nauk.

ZUSAMMENFASSUNG

In der Zusammenstellung wird eine kurze Beschreibung neuentdeckter Standorte der Zwergkirsche (*Cerasus fruticosa* Woronow) im Łysa Góra-Gebirge angegeben. Die Autorin gibt auch die von Kaznowski (msk.) festgestellten, doch bisher noch nicht veröffentlichten Standorte an. Es werden ferner die durch Czubiński und Urbański (1933) wie auch durch Massalski (1962) beschriebenen Standorte in allernächster Umgebung von Kielce angegeben.

Institut für Dendrologie und Arboretum Kórnik der Polnischen Akademie der Wissenschaften